

Papagai

Num. 1

Març de
2008

UNAB
CEDOC
Donatlu

Hoquí qu'ei malaut

Eth petit casau de Gataminòta

Perqué avem frèbe ?

EN SOMARI

Cobèrta

Gaëtan Ballot

p. 11 Jòc

Laure Gomez

p. 12 Enquèsta

Isabelle Nicolle

p. 14 Eth hadet

Sandrine Frigout

p. 16 Era frèbe

Gwenole Le Dors

p. 20 Eth petit casau de Gataminòta

Gwen Delalande

p. 26 Jòc

Gwen Delalande

p. 27 Coloratge

Sophie Verhille

p. 28 Jòcs

Crumble Concept

p. 30 Mesclanha
Eth comèrç

Laure Gomez

Es aventures de Pelut

Christophe Babonneau

Adaptacion ar occitan aranés : Airau de Politica Lingüistica deth Conselh Generau d'Aran
Passeg dera Libertat, 16 E-25530 VIELHA Tel. 0033 973641801 www.conselharan.org

Papagai

publicacion de la
SCOP VISTEDIT

Tel. : 05 59 81 02 59
Fax : 05 59 77 97 43

B.p. 50486

1, rua de Sātão

64238 LESCAR INDUSPAL
CEDEX

vistedit@wanadoo.fr

Sarl Scop au capitau de 16 649 €
Sièti social : Lescar — 64230

n° CPPAP : 0607 K 81999
imprimaria :
BELEM - ST JAMMES

Cap redactor :

David Grosclaude

Conselhèrs lingüistics :

Sèrgi Carles

Gilabèrt Nariò

Maquetatge :

Angelina Beauvir

Compaginacion :

Brigitte Bouncer

Directora de la

publicacion :

Brigitte Bouncer

Conselh Generau d'Aran

Hoquí qu'ei malaut

Hoquí non ei pas gúaire ben aguest maitin. Qu'a benben calor, dempús qu'a hered e sustot qu'a mau pertot. Mama que li pren era temperatura.

— Qu'as frèbe que te vas a estar en lhet.

— Aquerò non ! ce ditz Hoquí en tot lheuar-se, que voi anar tara escòla entà jogar damb es amics.

Mès que li hèn mau eth cap e es braci, e es cames e tot eth còs...
Mama qu'a arrason que cau estar-se en lhet.

— Non te'n hèsque, ce ditz mama, vau a telefonar ara mèstra e despús
que harè a vier eth mètge.

— Aquerò non ! cride Hoquí.

A Hoquí non li agràde pas de veir eth mètge. Que se demane çò que li harà. Que li camparà eth nas, era gòrja, es aurelhes, era lengua. Dilhèu que li harà ua punchada damb ua sheringa ? Sonque de pensar-i Hoquí que n'ei espantat.

Hoquí que pense de saber çò qui li cau. Damb un bon banh hered
qu'anarè milhor. O dilhèu damb un banh caud. Mama que li demane
de pacientar pr'amor qu'eth mètge lèu arribarà.

*E tot d'un còp que s'enten a tustar ena pòrta. Qu'ei eth mètge.
Hoquí que tremòle. Ei era pòur o ei era frèbe ? Non ac sap pas.*

*Hoquí tròbe qu'eth mètge hè mala cara. Que semble contrariat o enfadat tanben quan se n'arrís.
Dab un aire ben seriós eth mètge que l'escote a alendar, li guarde es aures e era gòrja damb ua lampa.*

- Cap de punchada ? demane Hoquí damb vergonha !
— Non, sonque un petit remèdi, un dia a covar en lhet e un shinhau de bolhon. E despús reposar-se, liéger un shinhau e arren més. E passadi dus o tres dies que tornaràs a anar tara escòla.

Il·lustracions : Gaëtan Ballot / Istòria : Virginie Hanna

*Hoquí que ja va millhor ! Finaument que va ben d'èster un shinhau malaut.
Aguest maitin qu'ei Mama qui se lo sauve e aué ath ser que serà Papa !
Non s'engüejarà pas eth nòste Hoquí.*

Que i a cinc
diferències entre es
dus dessenh. Les
saberàs trobar ?

EnQuèsta

clamb Sabine e Glops

Sabina e Glop que hèn Carnaval.
Es peluishes que s'an mascat e desguisat e hèn un concors !
Qui va a guanhar ?

Vacòta

Pipa

Indici 1 : eth guanhador non pòrte pas
ua masca damb mostacho

Indici 2 : eth guanhador non a pas
eth còs long

Indici 3 : eth guanhador non ei pas
ua mainada

Qui ei ?

Ossardet

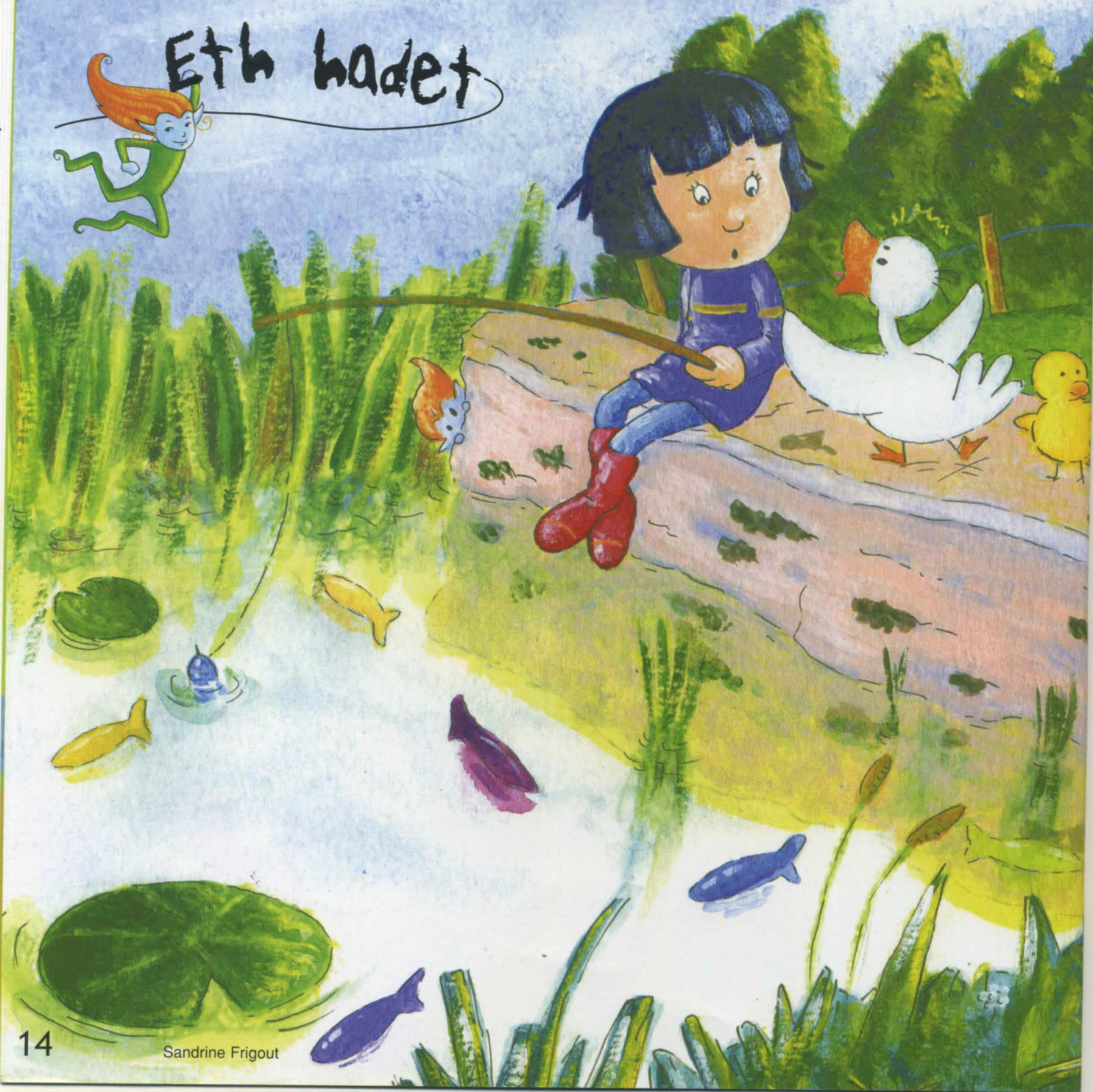

Bòa

Eth hadet

Com se ditz
aquera planta ?
(nimfèa)

Flor volerie pescar
eth peish blu.
Lo ves ?

Eth pair lit que
passege es sòns
litòts. Guairi son ?

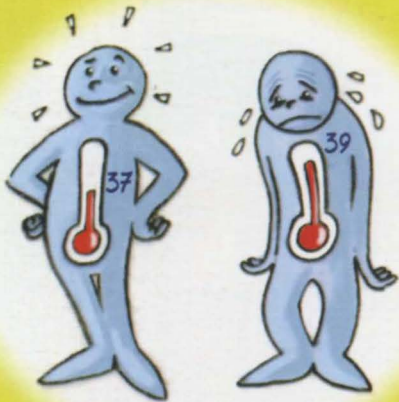
- sies
- sèt

A on ei donc
amagat eth hadet ?

Perqué avem frèbe ?

Quan ès malaut o malauta que t'arriba d'auer frèbe. Era frèbe qu'ei era reaccion deth tòc còs que se defen contra era malautia.

1

Era temperatura normau deth tòc còs qu'ei de 37 grads (37°). Quan puge peth dessús diden qu'as frèbe.

2

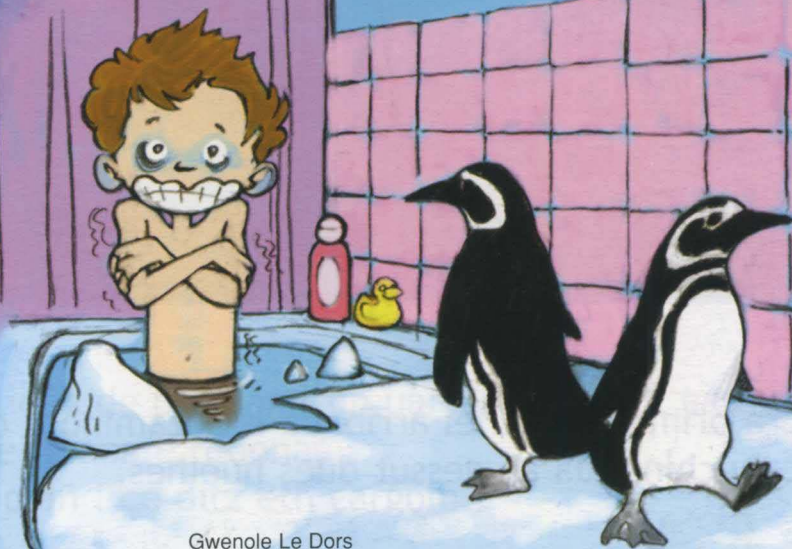
Eth termomètre que servís tà préner era temperatura deth tòu còs. Que i a termomètres diferents e mès d'ua manèra de préner era temperatura.

3

Quan as frèbe, quan es frebós com diden tanben, que cau pensar de béuer entà compensar era aigua que pèrdes. Que se cau reposar tanben e que cau demorar ara calor. Atau te guairàs mès lèu.

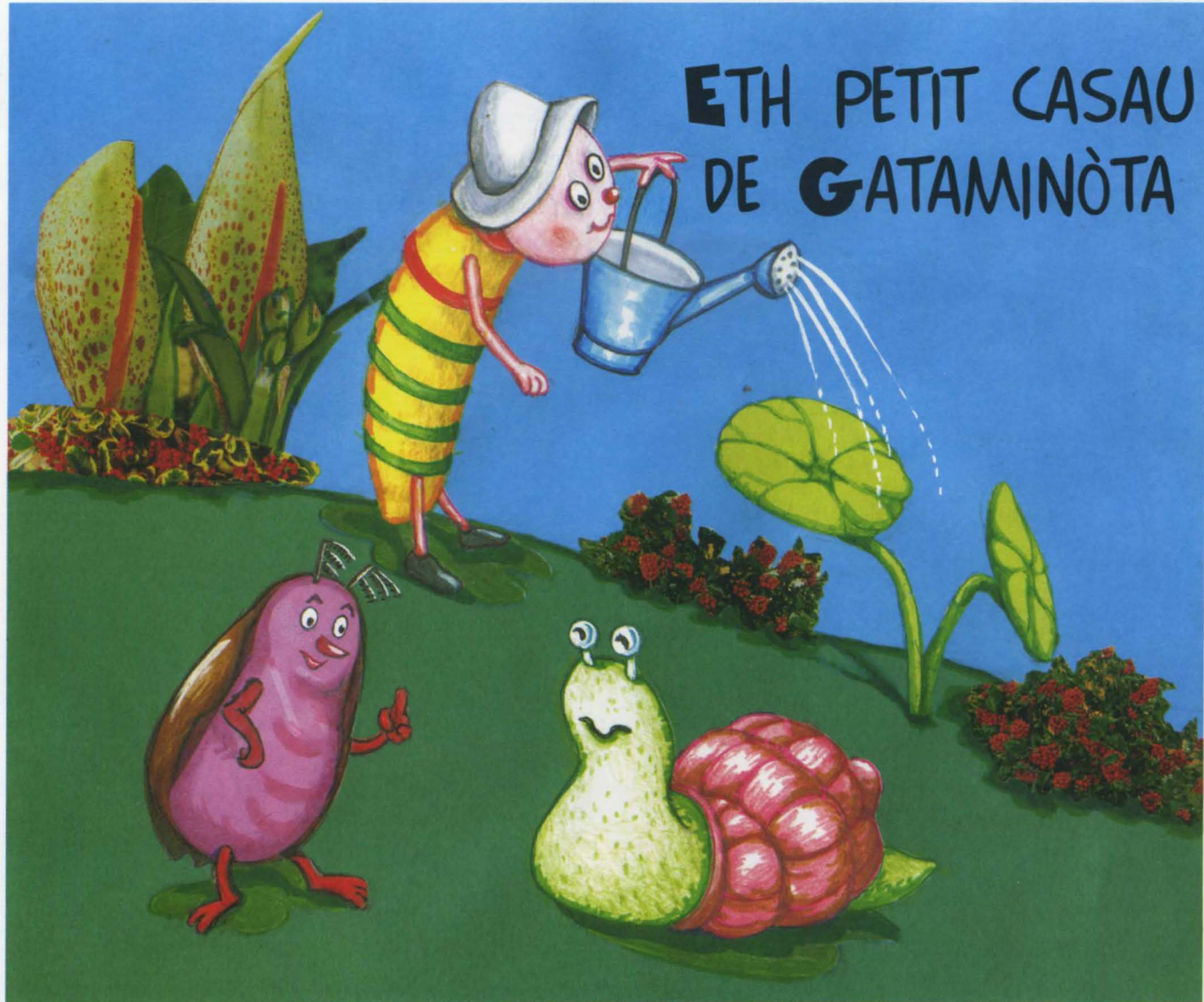
Ten compte...

Préner un banh hered tà hèr a baishar era temperatura ei tàs pingoïns com Hoquí pas tàs mainatges !

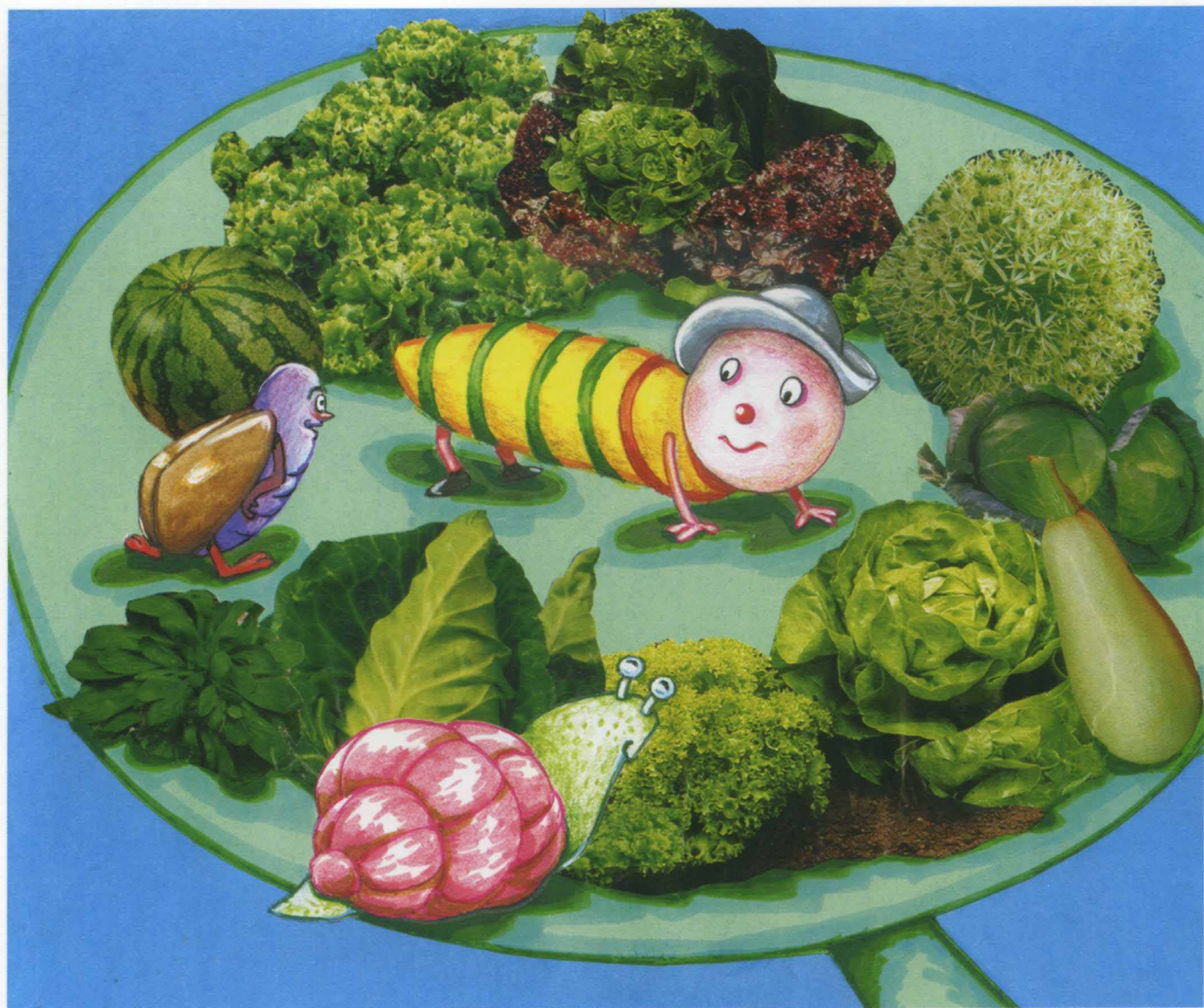

ETH PETIT CASAU DE GATAMINÒTA

Era primavera qu'ei arribada e Gataminòta qu'a semiat un gran de capuchina. Ja an gessut dues huelhes.

Alavetz Gataminòta qu'a era idea de premanir un uartet, un petit casau,
sus ua d'aqueres huelhes qu'ei grana e redona.
– Es tues ortalisses que vien plan ! ce ditz eth cargòlh.

Gataminòta que pren plaser a reposar-se sus era cagira longa.
– Auem de tier compte de non hèr tapatge, ce diden es dues vèspes.

– Eth tòu uart que puge quan màs va màs ensús. Que te'n deues veir
entà portar-i aigua, vertat ?

Vertat qu'ei ! Era cama dera capuchina que posse e que posse encara...
Gataminòta qu'ei esmalhancada, cansada.

Er anciam e eth porret qu'an possat, que son ben bèri ara.

— E perquè non hès eth uart sus era huela dera nimfèa ? ce demane era gargolha. Atau qu'auràs era aigua apròp !

– Ara es dues amigues qu’an més temps de léser e que se pòden soleiar en sable e minjar ua bèra tomata plan ròia.

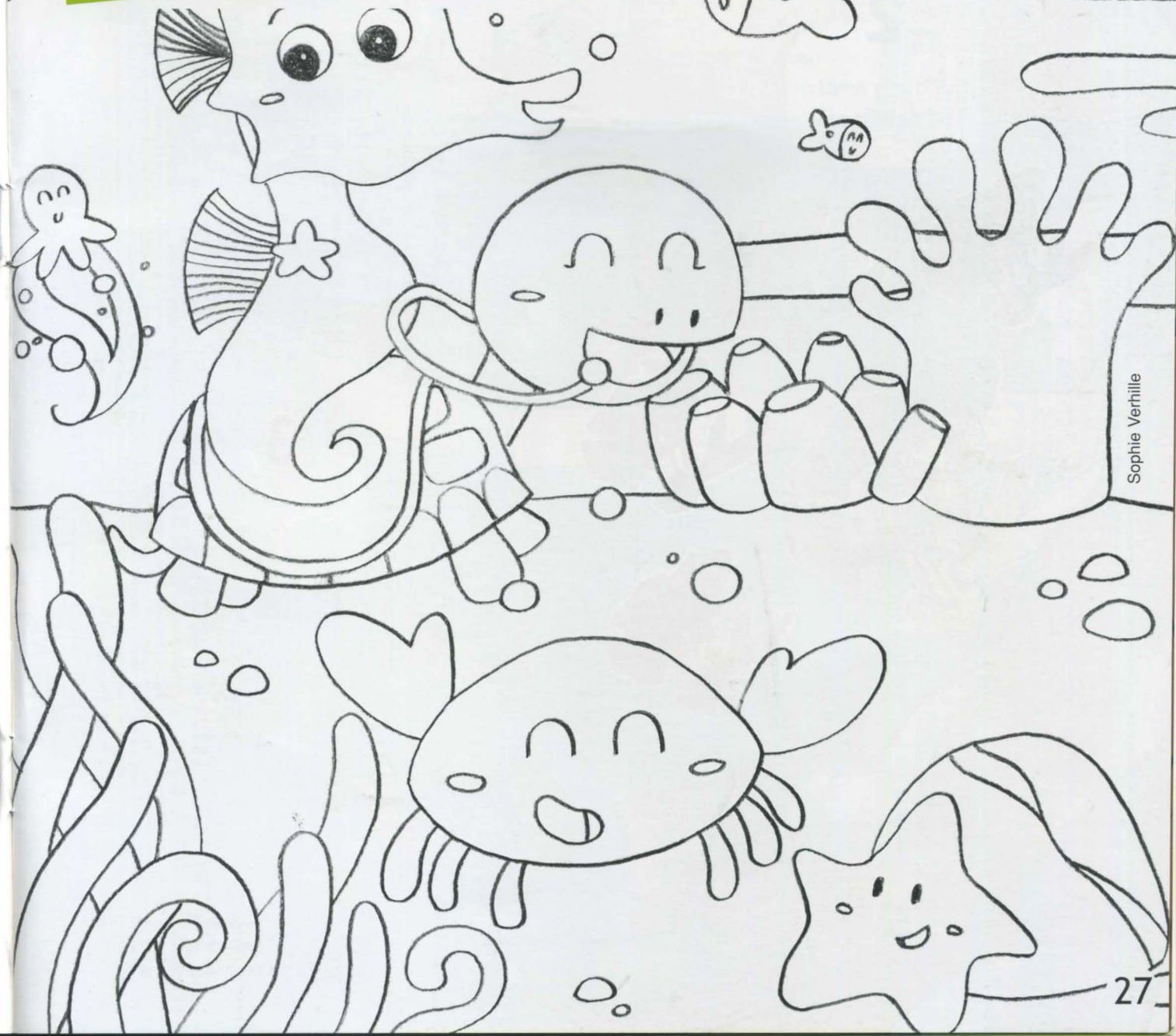

Ajuda a Gataminòta a tornar-se'n entath casau.

GESSUDA

J ò C

1

Tròba eth sabre
deth pirata.

2

Tròba era ombra
qu'ei deth pirata.

3

Tròba es dues
piranhes que
son pariones.

4

Ajuda eth pirata a
passar er arriu
damb ua bona liana.

5

Tròba es sies
diferéncies entre
es monards.

a

b

c

d

Mescanha

Eth comèrç

Era caishèra

Era caisha

Es cedes

Es botelhes

Era moneda

Era tistalha

Era haria

Era bossa

Que me demani s'an trigrat ben eth dia tà anar-se a passejar ?

Hohòu!
Eth cèu que s'embròme!

Tè! Que comence a plòir tanben!

Que cau trobar lèu un sobac.

Aquíu, que i a ua cabana que i seram a arrecès!

Aquerò qu'ei un borrat!

Erosament qu'avem trobat ua soala!

Qu'èm bohadi tot parièr.

Tè! Ara que torne a lúder eth solei.

Atau que vam a poder hèr a secar era ròba, non i a pas arrès!

Un shinhau mès tard

Que hè gòl d'aver era ròba...

CRAAC

SECa!...

CRRRRR

PLOOF!